

Tabl. 1. Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa
Stan w dniu 1 I

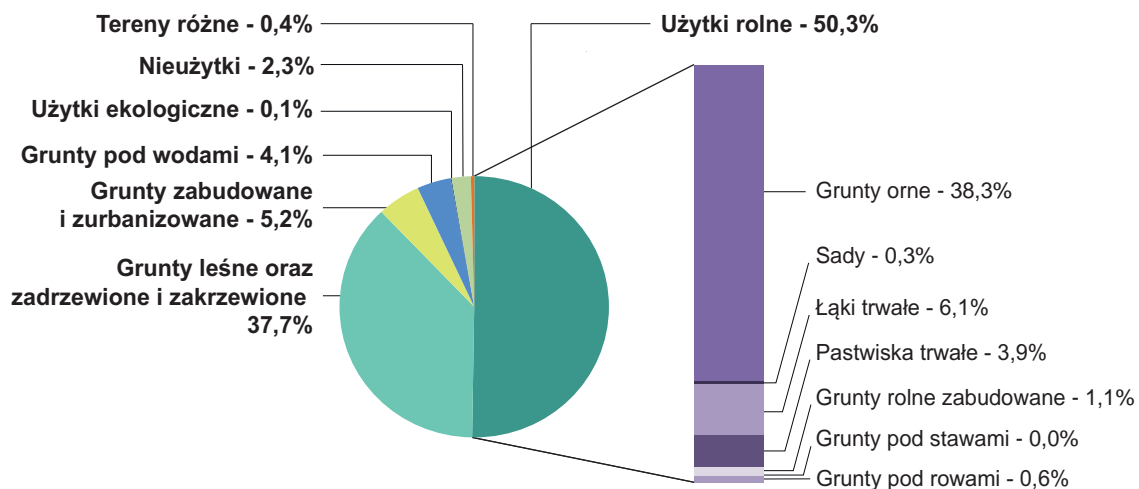
WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	
		w ha	na 1 mieszkańca ^a w m ²
Powierzchnia ogólna ^b	1831034	1831034	7954
Użytki rolne	921475	920236	3997
w tym:			
grunty orne.....	702060	701314	3046
łąki trwałe	111542	111297	483
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	689714	690492	2999
Grunty pod wodami	74181	74199	322
Grunty zabudowane i zurbanizowane	95427	96217	418
Użytki ekologiczne	1864	1870	8
Nie użytki	41618	41585	181
Tereny różne ^c	6755	6435	28

W końcu 2014 r. łączna powierzchnia gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdezastrowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmniejszyła się w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wskutek wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane) wyniosła 5,3 tys. ha, w tym w ciągu roku 79 ha zrehabilitowano (w 2013 r. – 111 ha). W omawianym okresie wyłączono z produkcji rolniczej i leśnej 279 ha gruntów (244 ha gruntów rolnych i 35 ha gruntów leśnych), z czego 64,9% przeznaczono pod tereny osiedlowe.

^a Stan ludności w dniu 31 XII 2014 r. ^b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych. ^c Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrehabilitowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Źródło: dane Departamentu Majątku Województwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku.

KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI GEODEZYJNEJ WOJEWÓDZTWA W 2015 R.
Stan w dniu 1 I



W województwie pomorskim największy udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej w ogólnej powierzchni powiatu miały powiaty: chojnicki (58,8%), kościerski (54,9%) i kartuski (49,3%). Natomiast zdecydowanie najmniejszą powierzchnią obszarów prawnie chronionych charakteryzowały się powiaty: malborski (8,3%), człuchowski (10,6%) i tczewski (12,7%).

Tabl. 2. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014	
	w ha		w % powierzchni ogólnej województwa	na 1 mieszkańca w m ²
OGÓŁEM	597955	598309	32,7	2599
Parki narodowe	26186	26186	1,4	114
Rezerwy przyrody	8799	8838	0,5	38
Parki krajobrazowe ^a	154777	154778	8,5	672
Obszary chronionego krajobrazu ^a	390361	390361	21,3	1696
Stanowiska dokumentacyjne	30	30	0,0	0
Użytki ekologiczne	4127	4441	0,2	19
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	13675	13675	0,7	59

a Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

W 2014 r. badaniami statystycznymi z zakresu ochrony środowiska objęto 150 zakładów wnoszących opłaty za pobór wody z ujęć własnych (w ilości 20 tys. m³/r i więcej wody powierzchniowej lub 5 tys. m³/r i więcej wody podziemnej), bądź za odprowadzenie ścieków (rocznie 20 tys. m³ i więcej). Spośród zakładów objętych badaniem 37 zrzuciło ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi. Pozostałe jednostki kierowały ścieki do sieci kanalizacyjnej.

Tabl. 3. Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014	
	w hm ³		w odsetkach	
OGÓŁEM	214,5	214,7	100,0	
na cele:				
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) – z ujęć własnych	87,9	86,9	40,5	
w tym wody:				
powierzchniowe ^a	75,7	74,2	34,6	
podziemne	12,0	12,5	5,8	
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	9,4	9,3	4,3	
Eksploatacji sieci wodociągowej ^b :				
wody: powierzchniowe	4,8	4,0	1,8	
podziemne	112,5	114,5	53,3	

a Łącznie z morskimi wodami wewnętrznymi. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

Zużycie wody w 2014 r. na potrzeby gospodarki narodowej i ludności kształtowało się na poziomie 188,4 hm³, w tym zużycie wody na potrzeby przemysłu stanowiło 44,9% zużycia wody ogółem, a na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej – 50,1%.

Tabl. 4. Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi

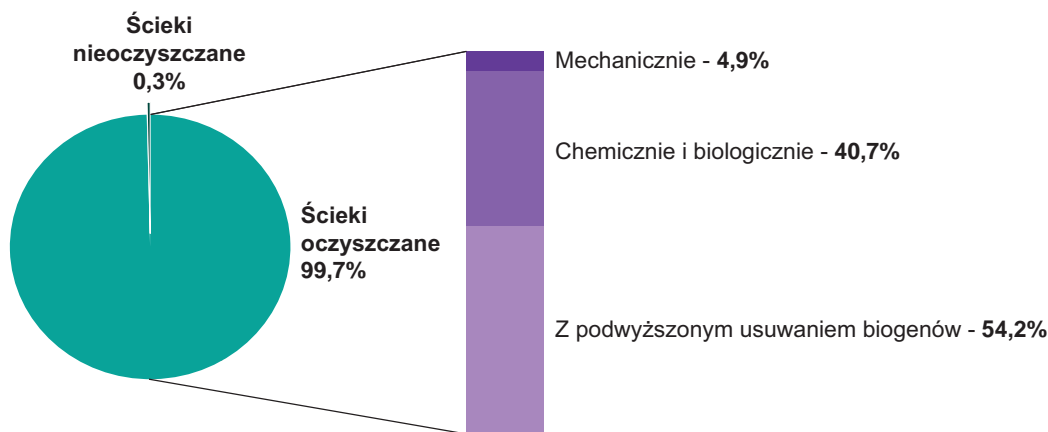
WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014	
	w hm ³		w odsetkach	
OGÓŁEM	157,5	153,7	100,0	
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	77,6	73,7	47,9	
odprowadzone siecią kanalizacyjną	79,9	80,1	52,1	
W tym ścieki wymagające oczyszczenia	127,0	124,4	80,9	
oczyszczane	126,4	124,1	80,7	
nieoczyszczane	0,6	0,3	0,2	

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi.

W 2014 r. w województwie pomorskim funkcjonowało 206 oczyszczalni ścieków (w tym 180 oczyszczalni komunalnych). Łączna przepustowość oczyszczalni w m³/dobę wynosiła 721,1 tys., a zasięgiem ich działania objętych było 83,7% ogólnej liczby ludności.

Olbrzymi wpływ na stan środowiska naturalnego ma również zanieczyszczenie powietrza. W 2014 r. za szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza uznano 79 zakładów, które emitowały pyły i gazy. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych posiadało 56 zakładów, a do redukcji zanieczyszczeń gazowych – 11 zakładów. Stopień redukcji wytworzonych w tych urządzeniach zanieczyszczeń pyłowych wyniósł 99,2%. Natomiast redukcja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) wyniosła 79,0%.

**ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2014 R.**



Zapobieganie zanieczyszczeniom i degradacji środowiska naturalnego wymaga wydatków na ekologiczne przedsięwzięcia inwestycyjne. W 2014 r. nakłady na środki trwałe (w cenach bieżących) służące ochronie środowiska w województwie pomorskim kształtowały się na poziomie 760,7 mln zł, tj. o 20,2% wyższym niż w 2013 r. Wśród omawianych nakładów największy udział miały nakłady poniesione na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu (48,9% nakładów ogółem). Na gospodarkę ściekową i ochronę wód przeznaczono 38,2%. Natomiast nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły 161,0 mln zł, co oznacza spadek o 31,3% w odniesieniu do 2013 r. Spośród nakładów na środki trwałe służące gospodarce wodnej największe nakłady zostały poniesione na ujęcia i odprowadzenia wody (32,6%).

**Tabl. 6. Odpady wytworzone w ciągu 2014 r.
(z wyłączeniem odpadów komunalnych)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	W tys. t	W % wytwo- rzonych
Odpady wytworzone ogółem w tys. t	2214	100,0
poddane odzyskowi	906	41,1
unieszkodliwione	42	1,9
w tym składowane ^a	30	1,4
przekazane innym odbiorcom	1196	54,0
magazynowane czasowo	67	3,0

^a Na terenach własnych zakładów i innych.

Tabl. 5. Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	81	79
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:		
pyłowych	59	56
gazowych	12	11
Emisja zanieczyszczeń:		
w tys. t:		
pyłowych	2,4	2,2
w tym pyły ze spalania paliw	1,7	1,4
gazowych	6511,6	6407,8
w tym: dwutlenek węgla	6482,5	6382,0
dwutlenek siarki	13,4	11,3
tlenek węgla	5,4	5,0
tlenki azotu	9,0	8,2
na 1 km ² w t:		
pyłowych	0,1	0,1
gazowych (bez dwutlenku węgla)	1,6	1,4
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:		
w tys. t:		
pyłowe	339,8	262,9
gazowe (bez dwutlenku węgla)	82,3	97,5
w % zanieczyszczeń wytworzonych:		
pyłowych	99,3	99,2
gazowych (bez dwutlenku węgla)	73,9	79,0

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

Oprócz zanieczyszczeń powietrza poważnym zagrożeniem dla środowiska są również odpady wytwarzane przez przedsiębiorstwa przemysłowe. W 2014 r. badaniu poddano 123 zakłady, które wytworzyły o 86 tys. t odpadów (bez odpadów komunalnych) więcej w odniesieniu do 2013 r.

Opracowanie:

Sylwia Czajka - Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych

Redakcja i skład komputerowy:

Gabriela Adamska-Szreder, Małgorzata Kloz - Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych, Referat Analiz i Opracowań Zbiorczych